

бовими документами — це далеко не вичерпний перелік надбань студента після опанування курсу навчальної дисципліни «Діловодство з використанням комп'ютерної техніки».

С. Ю. Задерейко, асистент,
кафедра конституційного та адміністративного права

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

Уніфікація стандартів вищої освіти в більшості європейських країн не могла не вплинути на зміни в освітній сфері України. Болонський процес, активним учасником якого є наш ВНЗ, став каталізатором інноваційних перетворень у вищій школі. Одним із таких нововведень стала індивідуалізація навчання, тобто надання можливості тому, хто навчається, самостійно обирати рівень вивчення дисципліни та їх перелік понад нормативні вимоги, що передбачені освітньо-професійною програмою, залежно від власних цілей, потреб, можливостей. Як було наголошено ще у лютому 2005 року на науково-методичній конференції А. М. Колотом, «без перетворення споживача, на якого ми працюємо, в активного учасника навчальної діяльності нам не вирішити головного завдання, яким є досягнення світового рівня якості освіти та якомога вищої конкурентоспроможності».

Викладання дисциплін, що є варіативною складовою індивідуальних планів студентів, має ряд особливих аспектів, на яких не було зосереджено достатньої уваги і які необхідно враховувати в умовах сьогодення.

Найпершим питанням, що викликає чи не найбільше протиріч, є новизна даного поняття. Новизна полягає не лише у його інноваційності як такої, але й у наявності великої кількості навчальних дисциплін, що не вивчалися до цього. Тобто, студентові необхідно не лише детально ознайомитися з механізмом впровадження у роботу цієї «варіативної складової» (де? коли? як?), але й визначитися і з самим пакетом дисциплін (що?), які будуть ним вивчатися. Якщо перша частина питань для свого вирішення потребує лише злагодженої роз'яснювальної роботи відповідних осіб (працівників деканату, керівництва кафедр та ін.), то друга частина, за допомогою кваліфікованої допомоги консультанта факультету, повинна перетворитися на спрямовану усвідомлену роботу студента. А саме це й тягне за собою інше гостре питання: що на сьогоднішній день є ос-

новною мотивацією студента при виборі навчальної дисципліни? Метою впровадження варіативної складової було надання унікальної можливості студентові самому визначати фахову спрямованість (у межах певної спеціальності), орієнтуючись на свої власні можливості, уподобання та, в кінці-кінців, на певний сегмент ринку праці. Що ж відбувається на практиці? Маючи уже один рік досвіду впровадження індивідуальних планів, помічаємо певну загальну тенденцію при виборі пакетів дисциплін — колективізм або масовість. Не поодинокі випадки, коли майже вся група «за компанію» вивчає той чи інший предмет, при цьому ніяка фахова спеціалізація не впливає на вибір. Чи може викладач, що читає ту чи іншу дисципліну за вибором, змінити цю ситуацію? Однозначної відповіді звичайно ж немає, але робота повинна проводитися й у цьому напрямі. В цьому процесі зацікавленими являються всі сторони. Адже не маючи вагомих аргументів, власної зацікавленості, студент не викладатиметься на всі 100 % на заняттях з одного боку, а з іншого — викладачеві працювати в аудиторії, що скептично налаштована, прийшла «відсидіти» стає надзвичайно нелегко і практично нівелює основну мету впровадження тих чи інших курсів, зводить нанівець всі запропоновані освітні «ноу-хау». Роз'яснювальна робота про можливість практичного застосування набутих навичок, про їх надзвичайну важливість для майбутнього фахівця у певній сфері, про підвищення конкурентоздатності саме цих студентів на ринку праці повинна проводитися особливо активно саме на вибіркових дисциплінах. Адже саме вони є логічним доповненням фундаментальної складової навчального плану студентів, що дадуть змогу поглибити, вдосконалити і розширити набуті знання. Саме при викладанні цих дисциплін викладачі матимуть змогу використати весь арсенал активних методів навчання, адаптувавши набуті базові знання з того чи іншого предмету до практичних вимог сьогодення.

О. М. Залєтов, старш. викл.,
кафедра страхування

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЯКОСТІ ІНСТРУМЕНТІВ ПІЗНАННЯ

Пошук нових моделей навчання, технологій їхньої реалізації є на сьогоднішній день характерною рисою розвитку освітнього процесу в нашій країні. Він розвивається по багатьом напрямам